

Факультет соціології

Декан факультету: **Ляпіна Людмила Анатоліївна** – кандидат політичних наук, доцент.

Заступник декана факультету: **Фесенко Артур Михайлович** – кандидат історичних наук, доцент.

Методист вищої категорії: **Бондар Ганна Миколаївна.**

Л. А. Ляпіна – декан факультету, кандидат політичних наук, доцент.

Історія факультету соціології ЧДУ ім. Петра Могили бере свій початок від вересня 2001 р., коли в університеті було відкрито спеціальність соціально-гуманітарного профілю – «Соціальна робота». Тоді за ініціативою Головного управління праці та соціального захисту Миколаївської обласної державної адміністрації, яке очолювалося кандидатом економічних наук, професором **Ю. О. Шклярським**, та за підтримки керівництва вузу у складі факультету політичних наук (тодішній декан – доктор історичних наук, професор **М. О. Багмет**) було створено випускаючу кафедру соціальної роботи, педагогіки та психології на чолі із доктором педагогічних наук, професором **М. М. Букачем** та його заступником – кандидатом педагогічних наук, доцентом **П. А. Козляковським**. У цьому ж році було здійснено перший набір студентів у кількості 50 осіб, що навчалися за програмою бакалаврату.

15 лютого 2001 р. університет і Головне управління праці та соціального захисту населення Миколаївської облдержадміністрації уклали спеціальну Угоду, згідно з якою в межах загальної ліцензованої кількості набору для навчання за держзамовленням забезпечувалося 10 місць для цільового прийому за направленнями поза конкурсом.

У 2005 випускаюча кафедра соціальної роботи, педагогіки та психології отримала ліцензію на підготовку фахівців кваліфікаційного рівня «спеціаліст», а у 2006 р. – «магістр».

Протягом осені 2005 р. у контексті стратегії розвитку університету рішенням вченої ради МДГУ імені Петра Могили було створено факультет соціології та однойменну кафедру із перспективою відкриття спеціальності «Соціологія». Деканом новоствореного факультету та завідувачем кафедри соціології стала доктор соціологічних наук, професор **Н. Б. Шуст**. У цей самий період у межах факультету запрацювала кафедра філософії, очолювана доктором філософських наук, професором **В. Л. Гавелею**. На навчальний 2005/2006 рік припав і перший випуск спеціалістів із соціальної роботи.

З вересня 2006 р. факультет соціології очолює кандидат політичних наук, доцент **Л. А. Ляпіна**.

У вересні 2007 р. кафедру соціології очолила доктор педагогічних наук, професор **І. А. Мейжис**. Тоді ж було ліцензовано відкриття спеціальності «Соціологія».

На цей же період припадає й відкриття аспірантури за фахом «Соціологія» (наукові керівники – доктор філософських наук В. Л. Гавеля та доктор педагогічних І. А. Мейжис).

Одночасно із забезпеченням якості теоретичного навчання велика увага на факультеті приділяється організації практики. На випускаючих кафедрах розроблені Положення про дослідницьку практику. До складання Програми практик, методологічних рекомендацій, індивідуальних завдань студентів активно залучилися заступник завідувача кафедри соціології, кандидат історичних наук, доцент **М. О. Мінець** та завідувач кабінету кафедри соціології **В. А. Шанець**. Базами практики обрано провідні установи та заклади соціальної сфери, зокрема: регіональні управління праці та захист населення, центри зайнятості, центри соціальних служб сім'ї, дітей та молоді, служби у справах неповнолітніх, пенсійні фонди, благодійні фонди, соціологічні служби, маркетингові кампанії, з якими укладено довгострокові угоди про співробітництво.

Кафедрами факультету започатковано й інші продуктивні зв'язки з установами та організаціями соціальної сфери. Зокрема, студенти проводять соціологічні дослідження, займаються волонтерською діяльністю у багатьох благодійних фондах міста й області, у Центрі соціальних програм при Миколаївському глиноземному заводі, здійснюють шефство над загальноосвітньою школою соціальної реабілітації, допомагають дитячим притулкам, проводять соціальні заходи у місті, приурочені, наприклад, Всесвітньому Дню захисту дітей, Дню солідарності із людьми, що живуть із ВІЛ та ін.

У 2009 р. у контексті стратегічної реорганізації та розвитку факультету було створено кафедру психології на чолі з доктором психологічних наук, професором **Я. В. Васильєвим**, у планах якої – відкриття в найближчому майбутньому спеціальності «Психологія».

Сьогодні на факультеті навчаються близько 400 студентів спеціальностей «Соціологія» та «Соціальна робота». Функціонують, забезпечуючи навчальний процес, 4 потужні кафедри, де на штатній основі працюють 6 докторів наук, професорів, 8 кандидатів наук, доцентів, 1 старший і 3 викладачі. За сумісництвом працюють кандидат соціологічних наук **О. М. Дрожанова**, кандидат філософських наук **А. І. Олійник**, викладач **Л. Г. Захарова**, практикуючий психотерапевт, член Української спілки психотерапевтів, голова Миколаївського осередку Української Спілки Психотерапевтів.

На факультеті створено Центр соціологічних досліджень, який організує вивчення громадської думки не лише у межах університету, але й на регіональному та всеукраїнському рівнях.

Посвята студентів спеціальності «Соціальна робота»

Студентське життя факультету – це:

- студентські наукові конференції, молодіжні форуми різного характеру й масштабу;
- участь у міжнародних соціальних проектах, можливості стажування за кордоном;
- перспектива наукової кар'єри (аспірантура);

- студентське самоврядування (студентський деканат) факультету;
- широка участь студентів у вузівських, міжвузівських та загальноміських соціальних акціях, у практичній роботі державних і недержавних установ соціальної сфери, благодійних фондів, волонтерському русі;
- шефство над дитячими притулками, школами, профільними вищими професійними училищами;
- робота Центру соціологічних досліджень, проведення соціологічних досліджень у вузі, місті та області;
- щорічний урочистий театралізований ритуал клятви першокурсників на вірність професії «соціальний працівник»;
- участь у вузівських та міських святах, урочистостях.

КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ

І. А. Мейжис – завідувач кафедри, доктор педагогічних наук, професор.

На підставі рішення вченої ради від 8 вересня 2005 р. було видано наказ ректора університету про створення факультету соціології. До складу факультету, крім кафедри філософії, кафедри соціальної роботи та педагогіки, увійшла випускаюча кафедра соціології. Її очолила доктор соціологічних наук, професор Наталія Борисівна Шуст.

У 2008 р. була ліцензована спеціальність «Соціологія» на рівні бакалавра та відбувся перший набір на нову спеціальність у кількості 50 осіб. З цього періоду часу кафедру очолює доктор педагогічних наук, професор Ірина Альбертівна Мейжис.

Кафедра соціології забезпечує викладання курсу «Соціологія» на всіх факультетах університету та дисциплін професійного спрямування на факультеті соціології. Серед них: «Соціологія особистості», «Загальна соціологічна теорія», «Соціальна структура суспільства», «Етносоціологія», «Соціологія сім'ї», «Історія соціологічної думки», «Історія української соціології», «Соціологія освіти», «Соціальна політика», «Соціологія громадської думки», «Інноваційні технології в соціальній сфері», «Соціальний менеджмент», «Паблік рілейшнз», «Соціальна статистика», «Менеджмент у соціальній сфері», «Соціальна екологія», «Зайнятість населення та її регулювання», «Соціологія праці», «Організація управління в соціальній сфері», «Маркетинг у соціальній сфері», «Основи демографії», «Соціальна екологія».

Викладачі кафедри соціології залучені також до викладання дисциплін по кафедрі соціальної роботи та педагогіки, кафедрі психології, Інституті післядипломної освіти.

Науково-дослідна діяльність кафедри – це багаточисельні публікації викладачів у наукових журналах, їх участь у міжнародних, вітчизняних та університетських конференціях, плідні контакти із провідними соціологічними службами в державі та області, а також участь у соціологічних дослідженнях із залученням до них студентів-майбутніх соціологів.

З 2007 р. на кафедрі соціології відкрита аспірантура. Станом на початок 2010-2011 навчального року в аспірантурі навчаються *Н. В. Рожанська, С. Ю. Скляр, В. О. Чсрна, О. О. Яцюк, О. М. Козуб, Б. Б. Бондарень, К. В. Єндзевич, М. М. Гсродська, Ю. В. Латіна, Ю. В. Татенко.*

Персональний склад кафедри:

Мейжис Ірина Альбертівна у 1969 р. закінчила Ленінградський державний інститут культури ім. Н. К. Крупської за спеціальністю «Бібліотековедення та бібліографія». Викладацьку діяльність розпочала у 1975 р. на Миколаївському культурно-просвітньому факультеті Київського державного інституту культури. У 1981 р. І. А. Мейжис захистила кандидатську дисертацію, у 1986 р. отримала вчене звання доцента. За цей період

працювала викладачем, потім старшим викладачем, а з 1991 р. – завідуючою кафедри бібліографії Миколаївського філіалу КДК. У 1994 р. Ірина Альбертівна перейшла на роботу у виконком Миколаївської міської ради народних депутатів на посаду заступника голови міськради. Працюючи на державній службі, у 1996 р. захистила докторську дисертацію і отримала науковий ступінь доктора педагогічних наук.

У Миколаївській філії Національного університету «Кієво-Могилянська Академія» І. А. Мейжис почала працювати з 1998 р. керівником департаменту політології. З 2005 р. очолює кафедру соціології ЧДУ ім. Петра Могили. Викладає дисципліни «Соціологія особистості», «Соціальна психологія», «Теорія та практика тренінгової роботи», «Соціологія урбанізаційних процесів».

І. А. Мейжис має великий науковий доробок: є автором багатьох наукових статей на актуальну суспільну тематику, спільно з російською дослідницею із соціальної психології Л. Почебут у 2007 р. випустила двотомник «Социальная психология общественного развития», а в 2009 р. у серії «Мастера соціальної психології» вийшла їх книга «Соціальна психологія». Обрана членом Вченої ради університету, членом ради факультету, очолює кафедральну наукову школу «Соціальні процеси та соціальне управління в умовах суспільної трансформації», є головою методичної ради кафедри, науковим керівником чотирьох аспірантських досліджень. Плідно працює над проблемами створення соціального капіталу в Україні, дослідженням цінностей українців, питаннями формування нової громадянськості, оздоровлення соціального життя в нашій країні.

Ляпіна Людмила Анатоліївна у 1988 р. закінчила філософський факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. Кандидат політичних наук зі спеціальності «Етнополітологія та етносторонство». Дисертацію захистила в листопаді 2003 р. у спеціалізованій вченій раді Інституту політичних і етнонаціональних досліджень НАН України. Вчене звання доцента здобула у 2008 р. Стаж педагогічної роботи у вищих навчальних закладах III-IV рівня акредитації – 22 роки.

У ЧДУ ім. Петра Могили Л. А. Ляпіна працює з 2006 р. на посаді декана факультету соціології та доцента кафедри соціології. Викладає дисципліни «Вступ до спеціальності», «Соціологія», «Етносоціологія». Керує написанням аспірантських дисертацій, є головою ради факультету соціології. Працює над написанням докторської дисертації на тему «Етно- та націоідентичності в контексті формування української політичної нації». Є директором Центру соціологічних досліджень ЧДУ ім. Петра Могили.

Має біля 80 публікацій, із них 57 наукового та 7 навчально-методичного характеру. Тільки за останні 5 років за її авторства вийшло 4 навчальних посібники та методичні рекомендації «Вивчення громадської думки та проведення соціологічних досліджень». Коло наукових інтересів – дослідження феномена етнічності, проблем етнічної ідентифікації в Україні та діалогу культур як форми міжкультурної взаємодії.

Фесенко Артур Михайлович народився в 1974 р. у Миколаєві. Закінчив Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова за спеціальністю «Історія». Трудову діяльність у Миколаївській філії національного університету «Кієво-Могилянська Академія» розпочав на кафедрі соціальної роботи педагогіки та психології в 2001 р., науковий ступінь кандидата історичних наук зі спеціальності «Всесвітня історія» здобув у 2004 р. У 2005 р. йому присвоєно вчене звання доцента.

Із 2005 р. А. М. Фесенко працює на кафедрі соціології МДГУ ім. Петра Могили, викладає дисципліни «Соціологія праці», «Соціальна політика», «Паблік рілейшнз», «Зайнятість населення та її регулювання», керує написанням дипломних робіт студентів спеціальності «Соціальна робота».

У науковому плані займається дослідженням проблем реалізації соціальної політики, стану життя українських трудящих, зниження рівня безробіття в Україні. Є автором багатьох наукових статей із вказаної тематики, активно виступає на науково-практичних конференціях.

Як заступник декана, займається виховною роботою зі студентами, питаннями функціонування студентського самоврядування на факультеті.

Мінц Микола Олександрович народився в 1952 р. Закінчив Миколаївський державний педагогічний інститут у 1978 р. за спеціальністю «Фізичне виховання» та у 1984 р. – за спеціальністю «Історія». Має багаторічну трудову біографію: працював у системі освіти, на державних посадах.

Викладачем на кафедрі соціології працює з 2006 р. Науковий ступінь кандидата історичних наук за спеціальністю «Історія України» здобув у 2008 р., дисертацію захищав у Запорізькому національному університеті. Наукове звання доцента кафедри соціології отримав у 2010 р.

Викладає дисципліни «Історія соціологічної думки», «Історія української соціології», «Соціологія девіантної поведінки».

М. О. Мінц є автором низки статей з історії розбудови шкільної освіти у ХІХ – поч. ХХ ст. Із 2009 р. працює над питаннями соціології девіацій: друкує у наукових журналах соціологічні дослідження з проблем проституції, наркоманії, алкоголізму. В 2010 р. вийшов з друку його навчальний посібник «Соціологія девіантної поведінки», рекомендований МОН України для студентів вищих навчальних закладів.

Як заступник завідувача кафедри соціології, займається організаційною та проф-орієнтаційною роботою.

Олійник Анатолій Іванович закінчив Миколаївський державний педагогічний інститут у 1976 р. за спеціальністю «Вчитель фізики та математики». За багато років трудової діяльності пройшов шлях від учителя до директора школи та до начальника обласного управління освіти і науки облдержадміністрації. Відмінник освіти України, указом Президента України від 9 жовтня 1999 р. йому присвоєно почесне звання «Заслужений працівник народної освіти України».

Останні роки працює на посаді директора Миколаївського державного коледжу економіки та харчових технологій. На кафедрі соціології ЧДУ ім. Петра Могили за зовнішнім сумісництвом – з 2009 р.

А. І. Олійник – кандидат філософських наук. Кандидатську дисертацію на тему «Інформаційні технології як основа і засіб реалізації інноваційних процесів у сучасній освіті» зі спеціальності «Філософія освіти» захистив у 2008 р. у Національному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова Міністерства освіти і науки України.

Студентам спеціальності «Соціологія» А. І. Олійник викладає дисципліни «Основи демографії», «Соціальна статистика», керує написанням студентами курсових робіт.

Дрожанова Оксана Миколаївна має дві базових освіти: у 1996 р. вона закінчила Київський державний інститут культури за спеціальністю «Культурно-освітня робота», у 2007 р. – Миколаївський національний університет кораблебудування ім. адмірала С. О. Макарова за спеціальністю «Менеджмент організацій». На кафедрі соціології ЧДУ ім. Петра Могили працює за зовнішнім сумісництвом з 2009 р. Основне місце роботи – Миколаївський національний університет кораблебудування ім. адмірала С. О. Макарова

Кандидат соціологічних наук, тема кандидатської дисертації «Ставлення до праці промислових працівників за нових соціально-економічних умов».

На кафедрі соціології ЧДУ ім. Петра Могили викладає дисципліни «Соціологія», «Соціальна структура суспільства», «Соціологія громадської думки».

Наукові інтереси О. М. Дрожанової – проблеми еволюції цінності праці в контексті соціально-економічних перетворень. Цій тематиці присвячено біля двох десятків статей у наукових журналах, виступи на міжнародних, вітчизняних та університетських конференціях.

Захарова Лада Германівна закінчила Миколаївський державний педагогічний інститут у 1996 р. за спеціальністю «практичний психолог». Із 2001 р. до 2008 р.

працювала на кафедрі соціальної роботи, педагогіки та психології, викладаючи дисципліни психологічного спрямування.

На кафедрі соціології – з 2009 р. Серед курсів, які Л. Г. Захарова викладає студентам – «Соціологія сім'ї», «Психологічні тренінги комунікативної свідомості», «Конфліктологія» та ін.

Коло наукових інтересів – гендерна психологія, психологія груп, психологія та психотерапія складних життєвих ситуацій. Працює над кандидатською дисертацією на тему «Гендерні особливості подолання складних ситуацій».

Л. Г. Захарова – практикуючий психотерапевт, член Української спілки психотерапевтів (асоційований член Європейської спілки психотерапевтів), голова Миколаївського осередку УСП.

У 2009 та 2010 рр. брала участь у науково-практичних конференціях «Warszawski Sympozjum Balintowski»; досвід проведення Балінтівських занять запровадила на кафедрі соціології ЧДУ імені Петра Могили.

Завідувачем кабінету кафедри плідно працює В. А. Шанц, яка має значний досвід роботи, набутий у Головному управлінні праці та соціального захисту населення Миколаївської облдержадміністрації.

До активної участі у різнопланових організаційних заходах, науковій і навчальній роботі кафедри у різний час залучалися:

- доктор політичних наук, професор **В. А. Войналович;**
- доктор історичних наук, професор **В. Б. Євнух;**
- доктор соціологічних наук, професор **Н. М. Лисиця;**
- доктор соціологічних наук, професор **Л. М. Хиженяк;**
- начальник Головного управління праці та соціального захисту населення Миколаївської облдержадміністрації **О. В. Сивопляс;**
- начальник управління освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації, кандидат педагогічних наук, професор **В. В. Мельниченко;**
- депутат Миколаївської обласної ради, доцент **Т. І. Бугаєнко;**
- керівник Миколаївського центру вивчення громадської думки «Наваль-Експерт» **Л. П. Білоконь;**
- директор з наукових питань Всеукраїнської соціологічної служби **Б. Ф. Сагалаков;**
- директор Інституту трансформації суспільства, кандидат економічних наук, професор **О. І. Соскін.**

Основне зусилля кафедри спрямоване на усвідомлення студентами того, що підготовка фахівців із соціології є нагальною потребою сучасного етапу розвитку Миколаївського регіону. Адже тисячі суб'єктів підприємницької діяльності, що функціонують в області, різноманітні фонди, центри з вивчення громадської думки, центри соціального прогнозування, соціальні служби, соціально-економічні відділи та відділи внутрішньої політики місцевих органів самоврядування постійно потребують висококваліфікованих фахівців, які володіють фундаментальними законами розвитку суспільства та механізмами регулювання й управління суспільними процесами, вміють визначати пріоритетні напрями соціального розвитку і розробляти конкретні рекомендації з розв'язання соціальних протиріч та конфліктів.

Соціологія – це наука про суспільство, наука про людське співіснування. У сучасному світі соціологія постає невід'ємним компонентом культури, є підставою для вивчення соціальних процесів, для прогнозування майбутнього, для прийняття управлінських рішень на всіх рівнях: від державного до внутрішньо-групових. Головна функція соціологічної освіти – сформулювати соціальне мислення, розуміння соціальних проблем, джерел їх виникнення та можливих шляхів вирішення. Підготовка фахівців спеціальності «Соціологія» здійснюється протягом чотирьох років на базі повної середньої загальної освіти. Студенти обов'язково вивчають гуманітарні, соціально-економічні, фундаментальні, професійно-орієнтовані дисципліни.

Важливою складовою підготовки фахівців є знання з історії та теорії соціології, методології соціологічних досліджень, філософії, політології, психології, галузевих соціологій, основ менеджменту і маркетингу, конфліктології, законодавства в соціально-трудовій сфері.

Випускники спеціальності «Соціологія» можуть працювати в державних і приватних підприємствах; в органах державної влади та місцевого самоврядування; в науково-дослідних організаціях; в аналітичних центрах; у громадських організаціях, профспілках; благодійних фондах; в агентствах публік рілейшнз, у вищих навчальних закладах на посадах провідного фахівця, соціолога-дослідника, експерта, менеджера, викладача. Це зокрема:

- фахівець центрів з вивчення громадської думки;
- фахівець з кадрового менеджменту у відділах кадрів підприємств, організацій, установ;
- фахівець соціально-економічних відділів органів місцевого самоврядування;
- фахівець соціологічних служб підприємств, організацій, установ;
- фахівець зі зв'язків із громадськістю (PR) підприємств, організацій, установ;
- фахівець маркетингових служб підприємств, організацій та установ;
- фахівець соціологічних і соціально-психологічних служб органів внутрішніх справ;
- викладач соціально-гуманітарних дисциплін.

Колектив кафедри соціології

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ І ПЕДАГОГІКИ

М. М. Букач – завідувач кафедри, доктор педагогічних наук, професор.

Запровадження в ЧДУ ім. Петра Могили спеціальності «Соціальна робота» було викликано тим, що система соціального забезпечення, яку Україна з набуттям незалежності отримала у спадок, не могла задовольнити зростаючі потреби населення у соціальній підтримці. Усвідомлюючи нагальність вищезазначеної проблеми, в лютому 2001 р. Миколаївська філія НаУКМА і головне управління праці та соціального захисту населення Миколаївської облдержадміністрації уклали Угоду про підготовку та працевлаштування фахівців для роботи в системі соціального захисту населення, пенсійних фондах, службах зайнятості та інших державних виконавчих службах. Вищий навчальний заклад рішенням ДАК України від 2 липня 2001 р. отримав ліцензію на підготовку бакалаврів із спеціальності «Соціальна робота». Згідно з ухвалою вченої ради, при факультеті політичних наук було створено кафедру соціальної роботи, педагогіки та психології, яку очолив доктор педагогічних наук, професор Микола Миколайович Букач. Перший набір студентів здійснили в 2001 р. у кількості 50 студентів.

У 2005 р. кафедра соціальної роботи, педагогіки та психології успішно пройшла акредитацію рівня «бакалавр» та отримала ліцензію на підготовку спеціалістів та магістрів із соціальної роботи. На кафедрі сформовано відповідний кадровий потенціал, що забезпечує необхідну якість підготовки фахівців. Викладачі кафедри використовують у своїй роботі інноваційні особистісно орієнтовані педагогічні технології та інтерактивні методи навчання, методи арт-терапії, що дозволяє активізувати емоційність та творчість студентів.

Кафедра соціальної роботи, педагогіки та психології стала тим підґрунтям, з якого виростили кафедра соціології та кафедра психології, що дозволило утворити факультет соціології.

Доктор педагогічних наук, професор **Букач Микола Миколайович** захистив докторську дисертацію у 2000 р. у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова. Автор монографії, двох посібників та 45 статей у фахових виданнях, голова редакційної колегії науково-методичного журналу «Наукові праці» серії «Педагогічні науки». За цей час вийшло 15 збірників цієї серії, в яких опубліковано 432 статті. У збірнику друкуються наукові статті вчених Миколаєва, а також із Києва та 13 обласних центрів, таких як Одеса, Харків, Луганськ, Рівне, Тернопіль, Вінниця, Херсон, Житомир, Полтава, Кіровоград, Кривий Ріг та інших. Крім того, за останні роки до збірника почали надходити статті від науковців США, Франції, Росії та Польщі.

На кафедрі захистила кандидатську дисертацію **Н. В. Клименюк**, а зараз навчаються в аспірантурі випускники магістеріуму **В. М. Гусак, І. П. Богданцева, С. В. Шепелюк, О. Л. Файчук**. Викладачі кафедри активно залучають студентів до наукової роботи.

Лише за останні три роки *Т. Б. Лупиніс, Т. Ю. Скиба, Я. В. Козловський та І. М. Роман* стали переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, а *Д. С. Лагодіна* здобула третє місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

На кафедрі працюють такі висококваліфіковані фахівці:

Стремецька Вікторія Олександрівна, яка у 1996 р. закінчила з відзнакою історичний факультет Миколаївського державного педагогічного інституту. У 2002 р. захистила кандидатську дисертацію та отримала науковий ступінь кандидата історичних наук. У 2005 р. отримала вчене звання доцента кафедри соціальної роботи. Вона викладає такі дисципліни, як «Історія соціальної роботи», «Теорія соціальної роботи», «Технології соціальної роботи», «Соціальна робота з сім'ями з дітьми», «Деонтологія». Має більше 30 наукових публікацій. Основний напрямок наукових досліджень – історія соціальної роботи в світі та в Україні.

Клименюк Наталія Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент. Закінчила Київський національний університет культури і мистецтв зі спеціальності «Культуролог, соціолог соціально-культурної сфери». Навчалася в аспірантурі МДГУ імені Петра Могили. В 2007 р. захистила кандидатську дисертацію на тему: «Виховання гуманності у майбутніх соціальних працівників в умовах професійної підготовки». Викладає дисципліни: «Соціальна робота з різними категоріями клієнтів», «Основи медико-соціальної реабілітації інвалідів», «Людина в сучасному соціумі», «Вступ до спеціальності «Соціальна робота», «Методика викладання у вищій школі». Є керівником ознайомчої, волонтерської та дослідницької практик студентів спеціальності «Соціальна робота». У позааудиторній діяльності допомагає студентам організовувати благодійні акції, спрямовані на підтримку та допомогу дітям-сиротам і дітям з обмеженими можливостями.

Коло наукових інтересів: гуманістична педагогіка, соціологія виховання. Автор близько двадцяти наукових публікацій та наукового посібника «Основи наукових досліджень в соціальній роботі». Керує курсовими, дипломними, магістерськими та студентськими науковими роботами, серед яких є переможці всеукраїнських конкурсів.

Гусак Вікторія Михайлівна у 2007 р. закінчила факультет соціології МДГУ імені Петра Могили і вступила до аспірантури на кафедру соціальної роботи, педагогіки та психології, яку закінчила у 2010 р.

Професійні інтереси: психологічне консультування та соціальний лайф-коучінг в руслі Positum-підходу (позитивна психотерапія), неформальна освіта впродовж життя, T&D-технології, тренінги особистісного зростання та групової згуртованості, ресурсна арт-терапія.

Професійні переконання: особистість кожного студента унікальна та неповторна; роль викладача у навчальному процесі – фасилітація. Це наставник і консультант, який приймає студента, вірить у нього, допомагає вчитися та розвиватися. Не буває поганих студентів, є ті, кого не змогли зацікавити.

Кафедра проводить активну виховну роботу, спрямовуючи основну увагу на відтворення національних українських традицій та виховання гуманності та високого рівня культури у студентів спеціальності «Соціальна робота». Найбільш яскравими заходами, які запам'яталися студентській громаді стали: благодійні акції «Від серця до серця», «Тиждень спонтанного добра», «Осінній та весняний тижні добра», зустрічі з дітьми-сиротами, вихованцями інтернатних установ, зустрічі з клієнтами геріатричних установ, присвячені Дню людей похилого віку, творчий захід «Життя. Творчість. Надія», присвячений інтеграції в суспільство молодих людей з обмеженими можливостями, а також студентські заходи, такі як посвята у професію «соціальний працівник», святкування народних свят «Масляна», «Василя та Маланки», групові відвідування театрів тощо.

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ

В. Л. Гавеля – завідувач кафедри доктор філософських наук, професор.

Кафедра філософії входить до складу факультету соціології. Кафедру створено 13 грудня 2004 р. наказом № 276/к «Про функціонування кафедри філософії». Її відкриття стало закономірним результатом розвитку престижності університету півдня України, тому що за існуючими у вищій освіті неписаними правилами, університет стає фундаментальним тоді, коли засновує такі кафедри, як філософії і математики. На посаду завідувача кафедрою ректором був запрошений з Волгоградського державного університету (Росія) доктор філософських наук, професор *Гавеля Володимир Леонтіювич*, який починав свою викладацьку роботу в Миколаєві.

Склад кафедри:

Гавеля Володимир Леонтіювич у 1965 р. закінчив філософський факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. З 1965 р. розпочав трудову діяльність викладачем у Миколаївському кораблебудівному інституті імені адмірала С. О. Макарова. З 1971 р. – аспірант кафедри філософії Московської фінансової академії при уряді Російської Федерації. У 1974 р. захистив кандидатську дисертацію і продовжив працювати на кафедрі філософії МКІ старшим викладачем, а потім доцентом.

У 1977 р. був обраний деканом Миколаївського культурно-освітнього факультету філії Київського Національного університету мистецтв (раніше – КДІК) і працював на цій посаді до 1987 р. У 1987 р. почав працювати доцентом кафедри філософії Миколаївського державного університету ім. В. О. Сухомлинського (раніше – МПІ). В 1993 році був запрошений до Волгоградського університету (Росія), де почав працювати деканом економіко-математичного факультету. В 1998 р. у Московському державному університеті ім. М. В. Ломоносова захистив докторську дисертацію, а в 2001 р. став професором кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін. У 2004 р. був запрошений до Миколаївського державного гуманітарного університету імені Петра Могили на посаду завідувача щойно створеної кафедри філософії.

В. Л. Гавеля – активний учений, він опублікував три наукові монографії і понад 130 статей, методичних посібників, є одним із авторів багатотомного видання Південного відділення РАН «Споконвічний пошук моделі економічного розвитку Росії». Працюючи у Волгоградському державному університеті був членом двох рад по захисту докторських дисертацій – із соціальної філософії та соціології. В 2004 р. отримав почесне звання «Почесний працівник вищої професійної освіти Російської Федерації».

Останнім часом плідно працює над проблемами глобалізації та національної безпеки, з цих проблем залучався як експерт Радою Федерації Росії. Виступи В. Л. Гавелі на

філософських і соціологічних конгресах, симпозіумах в Росії, Німеччині та Бельгії мали позитивний резонанс. Він також є дійсним Членом Філософсько-економічного вченого зібрання комплексу суспільних наук МДУ ім. М. В. Ломоносова (Москва).

Броннікова Лариса Володимирівна в 1985 р. із відзнакою закінчила філософський факультет Ростовського державного університету. В 1991 р. закінчила аспірантуру Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка та захистила кандидатську дисертацію. Викладала філософію та філософські дисципліни у вищих навчальних закладах Херсона і Кіровограда. З 2001 р. працює доцентом кафедри філософії ЧДУ ім. Петра Могили. Коло наукових інтересів: філософська герменевтика, історія та філософія науки, філософія освіти.

Осіпов Анатолій Олександрович у 1977 р. закінчив філософський факультет Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова. В 1984 р. закінчив аспірантуру МДУ ім. М. В. Ломоносова та захистив кандидатську дисертацію. Викладав у вищих навчальних закладах Одеси, Ніжина, Миколаєва. З 1997 р. працює доцентом кафедри філософії ЧДУ ім. Петра Могили. У 2008 р. ним була опублікована монографія «Онтологія духовності». В 2010 р. А. О. Осіпов захистив дисертацію на здобуття звання доктора філософських наук. Коло наукових інтересів: феноменологія, філософська антропологія, питання духовності, філософська герменевтика.

Маргеліс Наталія Володимирівна у 1980 р. із відзнакою закінчила філологічний факультет Миколаївського державного педагогічного інституту, в 1987 р. – філософський факультет КДУ ім. Т. Г. Шевченка, а в 1991 р. – аспірантуру філософського факультету КДУ ім. Т. Г. Шевченка. Викладала філософію та філософські дисципліни у вищих навчальних закладах Миколаєва. З 1997 р. працює старшим викладачем кафедри філософії ЧДУ ім. Петра Могили. Коло наукових інтересів: філософська антропологія, культурологія, естетика.

Малина Валерій Васильович у 1973 р. закінчив Уральський державний університет ім. М. Горького за спеціальністю «Теорія та історія мистецтва», у 1975 р. – Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Англійська мова та література». В 1999 р. захистив дисертацію і отримав ступінь кандидата мистецтвознавства. З 2009 р. працює старшим викладачем кафедри філософії Чорноморського державного університету імені Петра Могили. В цьому ж році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства і отримав диплом доктора наук. Ним опубліковано 5 оригінальних монографій та 4 навчально-методичних посібників. Коло наукових інтересів: мистецтвознавство, філософія культури, теорія та історія культури, етнокультурологія, художня естетика, педагогіка мистецтва, етнографія і фольклористика.

Ташкова Юліана Костянтинівна – завідувач кабінету кафедри філософії.

Кафедра філософії є загальноуніверситетською. Викладачі кафедри забезпечують викладання філософських дисциплін як складової частини загальної гуманітарної освіти студентів усіх спеціальностей. Комплекс філософських дисциплін складається з філософії, логіки, історії філософії України, релігієзнавства, культурології, соціальної філософії, етики, естетики, історії філософії, антропології, філософії та методології науки, філософії глобальних проблем сучасності.

Кафедра здійснює велику наукову роботу. Члени кафедри опублікували дві монографії, понад сто статей і тез, щорічно беруть участь у міжнародних, всеукраїнських та обласних конференціях, здійснюють експертизу і рецензування монографій і посібників інших ВНЗ та видавництв України. Для студентів і викладачів університету, освітян міста кафедра філософії за короткий час свого існування стала важливим науково-методичним і методологічним центром.

Завідувач кафедри В. Л. Гавеля з ректором університету Л. П. Клименком

Колектив кафедри філософії

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

Я. В. Васильєв – завідувач кафедри, доктор психологічних наук, в.о. професора.

Кафедра психології – одна з наймолодших у ЧДУ імені Петра Могили. Її створення – яскраве свідчення реалізації університетом основних концептуальних положень щодо гуманітаризації сучасної освіти, водночас – перший крок навчального закладу на шляху у підготовці фахівців з вищою психологічною освітою. Враховуючи невпинний попит суспільства на професію психолога, актуальність якої стає все більш вагомим у умовах зростаючої складності світу, вченою радою університету було прийнято рішення про започаткування нового напрямку підготовки спеціалістів – психологів загального профілю та у листопаді 2009 р. було затверджено професорсько-викладацький склад кафедри.

До складу кафедри увійшли досвідчені викладачі, які, об'єднавши свій науково-педагогічний потенціал, приступили до створення одного з багатьох, але своєрідного на Миколаївщині осередку з підготовки майбутніх спеціалістів у галузі психології, а також центру з поширення психологічного знання, формування психологічної культури студентів ЧДУ імені Петра Могили усіх спеціальностей та напрямів підготовки.

Очолює кафедру доктор психологічних наук, в.о. професора **Ярослав Васильович Васильєв**.

У 1960 р. він закінчив Київський державний інститут фізичної культури та спорту. За декілька років – навчання в аспірантурі у секторі психології спорту Всесоюзного науково-дослідного інституту фізичної культури та спорту, де підготував кандидатську дисертацію. По закінченні аспірантури він працює старшим викладачем психології у ряді вузів м. Миколаєва та поєднує цю діяльність з практичною роботою спортивного психолога в олімпійській збірній СРСР з футболу, збірних СРСР з академічного веслування та греблі на байдарках і каное.

У 1984 р. він захистив кандидатську дисертацію з психології на тему «Сумісне рішення тактичних задач у спортивних іграх» і очолив кафедру психології у Миколаївському державному педагогічному інституті. Під його керівництвом у цьому інституті (одному з перших в Україні) створюється відділення післядипломної підготовки з психології, потім відкривається спеціальність «філолог-психолог». Найвагомим результатом праці Я. В. Васильєва у цьому навчальному закладі стало відкриття спеціальності «Психологія» та започаткування факультету психології.

З вересня 2009 р. Я. В. Васильєв працює у Чорноморському державному університеті імені Петра Могили, де захищає дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора психологічних наук з теми «Структура та функції цільового компоненту спрямованості особистості». Докторська дисертація Я. В. Васильєва – результат наукових розвідок у новітньому психологічному напрямі – футурреальній психології, фундатором якого він є в Україні.

У науковому доробку Я. В. Васильєва – чотири монографії з проблем футурреальної психології, а також декілька посібників та більше п'ятдесяти наукових статей.

Серед викладачів кафедри – кандидат педагогічних наук, доцент з багаторічним досвідом викладання психологічних дисциплін для студентів неспсихологічних спеціальностей **Попова Тетяна Семенівна**. У 1978 р. вона закінчила Санкт-Петербурзький державний університет культури та мистецтв за фахом «Бібліотекознавство та бібліографія». У 1987 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за фахом «Книгознавство. Бібліотекознавство. Бібліографія». У 1996 р. отримала наукове звання доцента. Понад 20 років працювала у Миколаївській філії Київського національного університету культури і мистецтв у якості викладача дисциплін книгознавчого циклу. Протягом 10 років з них очолювала факультет документознавства та бібліотечно-інформаційних систем.

У Чорноморському державному університеті працює з 2004 р., спочатку в якості доцента кафедри соціальної роботи, педагогіки і психології, після відкриття кафедри психології – доцентом цієї кафедри.

Викладає наступні дисципліни: Загальна психологія, Основи педагогіки та психології, Методика викладання соціальної роботи, Аналітико-дослідницька діяльність соціальних служб, Методика досліджень у соціальній роботі.

Коло наукових інтересів Т. С. Попової становлять питання професійної підготовки фахівців з соціальної роботи, зокрема її психологічна складова. Т. С. Попова є учасником багатьох міжнародних конференцій, має наукові публікації у фахових виданнях України та Росії, є співавтором навчального посібника з основ наукових досліджень у соціальній роботі.

Каневський Віктор Іонович у 1975 р. закінчив Миколаївський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Філологія» та факультет післядипломної підготовки за спеціальністю «Психологія». Має значний практичний досвід у галузі психології. Протягом багатьох років працював психологом на підприємствах та в установах м. Миколаєва, а також у Миколаївському обласному Центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. В. І. Каневським було започатковано відкриття одного з перших в Україні «Телефону довіри». Останні десять років він працював на факультеті психології МДУ ім. В. О. Сухомлинського. З 2009 р. В. І. Каневський працює на кафедрі психології ЧДУ ім. Петра Могили. На цей час ним було підготовлено до захисту дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук з теми «Психологічні особливості парасуїцидальної особистості». Він є учасником чисельних наукових форумів, має наукові публікації з питань досліджуваної проблеми.

Ушакова Ірина Володимирівна у 1997 р. закінчила Миколаївський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Філолог-психолог» та продовжила навчання в магістратурі Херсонського державного університету на кафедрі практичної психології, де отримала кваліфікацію практичного психолога, викладача психології. Працювала в Миколаївському базовому медичному коледжі викладачем курсу психологія. В ЧДУ імені Петра Могили працює з 2008 р. Закінчила аспірантуру в ХДУ та захистила кандидатську дисертацію в Одеському національному університеті ім. І. І. Мечникова на тему «Психологічні особливості емоційної сфери інтелектуально обдарованої особистості». Нею надруковано 14 статей, серед яких 8 опубліковано в спеціалізованих наукових журналах і збірках наукових праць, затверджених ВАК України як фахові, та 1 методичні матеріали «Психологічний супровід обдарованості в контексті викладання дисципліни «Психологічне консультування». Ірина Володимирівна має також значний практичний досвід індивідуальної та групової роботи в психологічному консультуванні та корекції в галузі НЛП, гештальт-психології, арт-терапії тощо.

Колектив кафедри психології